

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI**

GULISTON DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI



**“UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA MALAKALI
MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHNING MUAMMO VA
YECHIMLARI: 5 E MODEL MOHIYATI, XORIJIY
TAJRIBALAR” MAVZUSIDA RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
ANJUMAN MATERIALLARI**

2026-YIL 22-23-MAY

**«GRAND KONDOR PRINT»
TOSHKENT – 2026**

UDK: 219.246:69.28:34
KBK: 122.215.148
T 097



DOI: <https://zenodo.org/records/20696033>

“Uzluksiz ta’lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari, (23-may 2026-yil). [To’plam]: – Toshkent: “GRAND KONDOR PRINT”, 2026 y., 1009 b.

Ushbu to’plamga 2026-yil 22-23-may kunlari Guliston davlat pedagogika instituti Pedagogika fakulteti “Boshlang’ich ta’lim metodikasi” hamda “Maktabgacha ta’lim” kafedralarida “Uzluksiz ta’lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar” mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy anjuman qatnashchilarining ma’ruza materiallari kiritilgan. Ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plamida respublika oliy ta’lim muassasalarining professor-o’qituvchilari, ilmiy tadqiqotchilar, magistrlar, doktorantlar, talabalarning ilmiy maqolalari o’rin olgan.

Taqrizchilar:

B.Abdullayeva – pedagogika fanlari doktori, professor
S.I.Qulmamatov – pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

Mas’ul muharrir:

N.T.Misirova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dotsent.
M.Dj.Toshmatova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dotsent.
M.Berdiyeva – “Maktabgacha ta’lim” kafedrası mudiri, p.f.f.d.(PhD), dotsent v.b.
D.A.Utanbayeva – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dosent v.b.

Tashkilotchilar:

D.M.Elmuratova – “Boshlang’ich ta’lim metodikasi” kafedrası mudiri, pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), professor v.b.

A.A.Bolibekov – “Maktabgacha ta’lim” kafedrası dotsenti, pedagogika fanlari nomzodi.

Tahrir hay’ati:

A.Nizamov, X.Umarov, M.Toshmatova, M.Eshonqulova, M.Bayzakova, G.Umarova, D.Nosirova, G.Yusufaliyeva, K.Eshonqulova, D.Kurbanova, J.Ro’zimatov, G.Niyozova, N.Sulaymanova, G.Shoymatova, B.Xolyigitova, J.Sheranova, G.Xolmatova, Sh.Jabbarova, U.Bakirova.

Mas’ullar:

N.Abduraxmonova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), katta oq’ituvchi

M.Raimqulova – “Maktabgacha ta’lim” kafedrası o’qituvchisi

To’plamda nashr etilgan maqola va tezislardagi ma’lumotlarning haqqoniyligiga mualliflar mas’uldirlar.

KIRISH

Jahon ta'lim tizimidagi islohotlar va zamonaviy talablarning oshishi, ta'lim jarayoniga innovatsion yondashuv va texnologiyalarni joriy etishni taqozo etmoqda. Ta'lim jarayoniga tatbiq etilayotgan innovatiya usullari samarasi bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy-pedagogik ijodkorligi xarakteri va uning rivojlanganligi darajasiga bevosita bog'liq.

Mamlakatimizda ta'lim tizimini isloh qilish, yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash borasida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash borasida keng ko'lamli tadbirlar amalga oshirilmoqda. Uzluksiz ta'lim tizimining barcha bosqichlarida ta'lim samaradorligini oshirish, yukak pedagogik mahoratga ega kadrlar tayyorlash orqali sifatli ta'lim berish imkoniyatlarini kengaytirish bugungi kunning ustuvor vazifalaridan biridir. Bu borada ta'lim sohasida faoliyat yurituvchi pedagoglarning amaliyotdagi ko'nikmalarini mustahkamlash va ilmiy izlanuvchanlikni rivojlantirishga qaratilgan texnologiyalarni takomillashtirish hamda innovatsion faoliyatning turli darajalarini talab darajasida egallashlari uchun xorijiy tajribalarga asoslangan ta'lim muhitini, pedagogik sharoitlar va didaktik imkoniyatlarni ta'minlash o'ziga xos ahamiyat kasb etadi.

Kadrlar salohiyati jamiyatning iqtisodiy, siyosiy va ma'naviy barqarorligini ta'minlovchi asosiy omillardan biridir. Malakali, bilimli va yuksak ma'naviyatli kadrlar jamiyatda innovatsion rivojlanishni ta'minlaydi, ijtimoiy muammolarni hal etishda muhim rol o'ynaydi hamda davlat boshqaruvi tizimining samaradorligini oshiradi. Shu bilan birga, kadrlar salohiyatining yetarli darajada rivojlanmaganligi ijtimoiy tengsizlik, ishsizlik, boshqaruvdagi samarasizlik kabi muammolarni keltirib chiqarishi mumkin. Bu esa jamiyat barqarorligiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Jamiyat barqarorligini ta'minlashda kadrlar salohiyatini yuksaltirish masalasi faqat iqtisodiy yoki tashkiliy muammo bo'lib qolmay, balki chuqur ijtimoiy-falsafiy mazmun kasb etadi. Chunki bu jarayon insonning bilim, tafakkur, qadriyatlar va ma'naviy dunyosining rivojlanishi bilan chambarchas bog'liqdir. Kadrlar tayyorlash tizimida zamonaviy yondashuvlarni joriy etish, ta'lim sifati va samaradorligini oshirish, yosh avlodni har tomonlama barkamol etib tarbiyalash muhim vazifalardan hisoblanadi.

Shuningdek, kadrlar salohiyatini yuksaltirish jarayonida innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish, ilm-fan va ishlab chiqarish integratsiyasini kuchaytirish, uzluksiz ta'lim tizimini rivojlantirish muhim o'rin tutadi. Bu esa nafaqat iqtisodiy samaradorlikni oshiradi, balki jamiyatda ijtimoiy adolat, barqarorlik va farovonlikni ta'minlashga xizmat qiladi.

Guliston davlat pedagogika institutida o'tkazilayotgan "Uzluksiz ta'lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar" mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy anjuman mazkur yo'nalishda olib borilayotgan ilmiy izlanishlarni muhokama qilish, mavjud muammolarni aniqlash va ularning yechimlarini ishlab chiqish uchun muhim ilmiy maydon hisoblanadi. Ushbu anjuman doirasida kadrlar salohiyatini oshirishning nazariy va amaliy jihatlari, inson kapitalini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari, ta'lim tizimini

takomillashtirish, zamonaviy boshqaruv mexanizmlarini joriy etish kabi masalalar keng qamrovda tahlil etiladi.

Mazkur anjuman materiallari uzluksiz ta'lim tizimida malakali kadrlar tayyorlashning dolzarb muammolarini chuqur o'rganish, amaliy tavsiyalar ishlab chiqishda muhim manba bo'lib xizmat qiladi. Shu jihatdan, mazkur ilmiy-amaliy anjuman mamlakatimizda malakali kadrlar tayyorlash, zamonaviy yondashuvlar va xorijiy tajribalar asosida ularning kasbiy kompetentligini rivojlantirish yo'lida muhim ahamiyat kasb etadi.

Guliston davlat pedagogika instituti
rektori J.X.KARSHIBAYEV

1. G -Goal (Maqsad)

Bo'lajak o'qituvchi aniq va SMART mezonlariga mos maqsad qo'yadi.

Masalan: "Men bir oy ichida 3 ta interfaol dars o'tkazishni o'rganaman."

Maqsad: ekologik jihatdan mos, ijobiy yo'naltirilgan, o'qituvchi nazoratida bo'ladi.

2. R - Reality (Haqiqat), mavjud holat tahlil qilinadi. Samararali birligi uchun hozir interfaol metodlardan kam foydalaniladi, nazariy bilim bor, amaliy tajriba kam.

3. O - Options (Imkoniyatlar): maqsadga erishish uchun barcha mumkin bo'lgan variantlar ishlab chiqiladi. Tajribali o'qituvchilar darsini kuzatish, treninglarda qatnashish, metodik adabiyotlar o'rganish, amaliy mashg'ulotlar o'tkazish.

4. W - Will (Iroda / Harakat rejasi): aniq harakatlar rejasi tuziladi.

Masalan, har hafta 1 ta yangi metodni sinash, dars ishlanmasini tayyorlash, natijani tahlil qilish. Mazkur model: maqsadga yo'naltirilgan faoliyatni shakllantiradi, rejalashtirish kompetensiyasini rivojlantiradi, reflektiv fikrlashni kuchaytiradi, kasbiy mas'uliyatni oshiradi.

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlashda "Dilts piramidasi" va GROW modeli kabi kouching texnologiyalaridan foydalanish pedagoglarning kasbiy rivojlanishini tizimli tashkil etish, reflektiv tafakkurni shakllantirish hamda maqsadga yo'naltirilgan pedagogik faoliyatni rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu yondashuvlar bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini oshirib, ularni zamonaviy ta'lim tizimi talablariga mos, innovatsion fikrlovchi mutaxassis sifatida shakllantiradi. Boshlang'ich sinf o'qituvchilarini kouching yondashuvlari asosida kasbiy faoliyatga tayyorlash zamonaviy ta'limning muhim yo'nalishlaridan biridir. Mazkur yondashuv bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish, mustaqil fikrlashini shakllantirish hamda innovatsion pedagogik faoliyatga tayyorlashda samarali vosita bo'lib xizmat qiladi. Kouching texnologiyalaridan foydalanish natijasida o'qituvchi o'z kasbiy faoliyatiga ongli yondashadigan, kreativ va raqobatbardosh mutaxassis sifatida shakllanadi. Bu esa ta'lim sifati va samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Ishmuhammedov R. "Innovatsion pedagogik texnologiyalar".
2. Tolipov O', Usmonboyeva M. "Pedagogik texnologiyalar".
3. Whitmore J. "Coaching for Performance".
4. G'ulomov S. "Pedagogik mahorat asoslari".

NUTQ MADANIYATINI RIVOJLANTIRISHGA YO'NALTIRILGAN INNOVATSION METODLAR, PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR VA RAQAMLI VOSITALARDAN

FOYDALANISH METODIKASI

Umarov Xusniddin Egamboyevich

"Boshlang'ich ta'lim metodikasi" kafedrası dos.v.b.

Norboyeva Farangiz Alisher qizi

Guliston davlat pedagogika instituti magistranti

e-mail:farangiznorboyeva3@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutq madaniyatini shakllantirishda innovatsion metodlar, zamonaviy pedagogik texnologiyalar va raqamli vositalarning o'rni yoritilgan. Muallif "Aqliy hujum", "Rolli o'yin" kabi interfaol metodlar, shuningdek TTSMaker va QR-kodli interaktiv topshiriqlar kabi raqamli vositalarning samaradorligini asoslab beradi. Ta'kidlanishicha, nutq madaniyati tayyor bilim sifatida emas, balki o'quvchining faol muloqoti, mustaqil fikrlashi va nutqiy faolligi jarayonida shakllanadi. Innovatsion yondashuv o'quvchini tinglovchidan gapiruvchiga, kuzatuvchidan ishtirokchiga aylantirib, uning nutqiy kompetensiyasini rivojlantiradi. Shuningdek, maqolada fanlararo integratsiya va differensial yondashuv imkoniyatlari ham tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: nutq madaniyati, boshlang'ich sinf, innovatsion metodlar, aqliy hujum, rolli o'yin, TTSMaker, QR-kod, raqamli vositalar.

Аннотация: В статье рассматривается роль инновационных методов, современных педагогических технологий и цифровых инструментов в формировании речевой культуры младших школьников. Автор обосновывает эффективность таких интерактивных методов, как «Мозговой штурм» и «Ролевая игра», а также цифровых средств — TTSMaker и интерактивных заданий с QR-кодами. Отмечается, что речевая культура формируется не как готовое знание, а в процессе активного общения, самостоятельного мышления и речевой активности ученика. Инновационный подход превращает ученика из слушателя в говорящего, из наблюдателя в участника, развивая его речевую компетенцию. В статье также анализируются возможности межпредметной интеграции и дифференцированного подхода.

Ключевые слова: речевая культура, начальная школа, инновационные методы, мозговой штурм, ролевая игра, TTSMaker, QR-код, цифровые инструменты.

Annotation: This article highlights the role of innovative methods, modern pedagogical technologies, and digital tools in developing the speech culture of primary school students. The author substantiates the effectiveness of interactive methods such as "Brainstorming" and "Role-playing", as well as digital tools like TTSMaker and QR-code-based interactive tasks. It is emphasized that speech culture is not formed as ready-made knowledge but through the student's active communication, independent thinking, and speech activity. The innovative approach transforms the student from a listener into a speaker, from an observer into a participant, thereby developing their communicative competence. The article also analyzes the possibilities of interdisciplinary integration and differentiated instruction.

Keywords: speech culture, primary school, innovative methods, brainstorming, role-playing, TTSMaker, QR code, digital tools.

Innovatsion ta'lim sharoitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutq madaniyatini shakllantirishda innovatsion metodlar, zamonaviy pedagogik texnologiyalar hamda raqamli vositalardan foydalanish muhim metodik yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Chunki nutq madaniyati tayyor bilim sifatida emas, balki o'quvchining faol muloqoti, mustaqil fikrlashi, savol-javobda ishtiroki, tinglash va fikr bildirish jarayonida

shakllanadi. Shu sababli dars jarayonini o'quvchi nutqiy faolligini kuchaytiradigan metodlar asosida tashkil etish nutq madaniyatini rivojlantirish samaradorligini oshiradi.

Boshlang'ich ta'lim amaliyotida innovatsion metodlardan foydalanish o'quvchilarni ta'lim jarayonining faol subyekti sifatida namoyon etadi. Innovatsion metodlarning asosiy xususiyati shundaki, ular o'quvchini tinglovchidan gapiruvchi, kuzatuvchidan ishtirokchi, tayyor ma'lumotni qabul qiluvchidan esa fikr bildiruvchi shaxsga aylantiradi. Bunda o'quvchi o'z fikrini ifodalashga, tengdoshlari bilan hamkorlikda ishlashga, nutqiy vaziyatlarni tahlil qilishga va muloqot jarayonida til vositalaridan o'rinli foydalanishga o'rganadi. Natijada nutq madaniyatining to'g'rilik, ravonlik, izchillik, ifodalilik, boylik va o'rinlilik kabi sifatleri izchil rivojlanadi.

"Aqliy hujum" metodi — o'quvchilarning muayyan mavzu, muammo yoki nutqiy vaziyat yuzasidan erkin fikr bildirishiga, mavjud tasavvurlarini faollashtirishiga hamda yangi g'oyalarni ilgari surishiga xizmat qiluvchi interfaol ta'lim metodidir. Mazkur metod boshlang'ich sinf o'quvchilarida og'zaki nutqni rivojlantirish, so'z boyligini faollashtirish, fikrni izchil va mantiqli bayon qilish, suhbat jarayonida boshqalar fikrini tinglash hamda o'z munosabatini bildirish ko'nikmalarini shakllantirishda samarali hisoblanadi. "Aqliy hujum" metodining asosiy maqsadi — boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy faolligini kuchaytirish, ularni erkin fikr bildirishga o'rgatish, mavzu yuzasidan turli g'oyalarni ilgari surish orqali og'zaki nutq madaniyatini rivojlantirishdan iborat. Ushbu metod orqali o'quvchilarda fikrni mustaqil ifodalash, savolga tezkor javob berish, muloqot jarayonida faollik ko'rsatish, o'z qarashini asoslash va boshqalarning fikriga hurmat bilan munosabatda bo'lish ko'nikmalari shakllanadi. Shu jihatdan "Aqliy hujum" metodi nutq madaniyatini rivojlantirishda nafaqat bilish faoliyatini, balki kommunikativ, tarbiyaviy va ijodiy faoliyatni ham faollashtiradi.

"Rolli o'yin" metodi — o'quvchilarni muayyan hayotiy, ijtimoiy yoki nutqiy vaziyatga kiritish orqali ularning muloqotga kirishish, o'z fikrini vaziyatga mos ifodalash, suhbatdosh bilan odobli munosabat o'rnatish hamda nutqiy madaniyatga rioya qilish ko'nikmalarini rivojlantiruvchi interfaol metoddir. Mazkur metodda o'quvchilar turli rollarni bajarish jarayonida so'z tanlash, gap tuzish, ohang, mimika, murojaat shakllari va nutq odobidan amaliy foydalanishga o'rganadilar. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida nutq madaniyatini rivojlantirishda "Rolli o'yin" metodi ayniqsa samarali hisoblanadi. Chunki bu yoshdagi o'quvchilar o'yin faoliyati orqali tezroq faollashadi, muloqot vaziyatlarini tabiiy qabul qiladi va nutqiy harakatlarni amaliy bajarish orqali o'zlashtiradi. Shu bois mazkur metod nutq madaniyatini nazariy tushuntirish bilangina cheklanmay, uni real muloqot jarayonida shakllantirishga xizmat qiladi.

TTSMaker'dan foydalanishning zaruriyati, avvalo, nutq madaniyatini rivojlantirishda namunaviy ovozga ehtiyoj borligi bilan izohlanadi. Har bir o'quvchi matnni mustaqil o'qiganda urg'u, temp, pauza va intonatsiyani bir xil darajada to'g'ri qo'llay olmaydi. O'qituvchi esa har bir matnni ko'p marotaba bir xil sifatda namoyish etib bera olmaydi. Shu nuqtai nazardan, matnning standartlashtirilgan audio namunasi

o'quvchi uchun tayanch vosita bo'lib xizmat qiladi. Platformada aynan tezlik, balandlik va pauza sozlamalarining borligi o'quv materialini yosh xususiyatiga moslashtirishga imkon beradi. Masalan, boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun tempni pasaytirish, yangi paragrafdan keyingi pauzani uzaytirish yoki ayrim nutqiy birliklar orasida to'xtam hosil qilish mumkin. Bu esa nutqiy idrokni bosqichma-bosqich shakllantirishga xizmat qiladi.

Mazkur platformaning yana bir muhim jihati — u o'quvchini faqat tinglovchi emas, balki faol nutq egasi sifatida ham shakllantirishga yordam berishidir. Audio namunani tinglagan o'quvchi matnni qayta hikoya qiladi, savollarga javob beradi, dialogni davom ettiradi, ifodali o'qishga taqlid qiladi yoki mazmunni o'z so'zlari bilan bayon etadi. Demak, platforma nutq madaniyatini rivojlantirishda tayyor mahsulot emas, balki metodik vosita sifatida namoyon bo'ladi. Bu yerda asosiy pedagogik natija audio yaratish emas, balki audio asosida tashkil etilgan nutqiy faoliyatdir. Bu xulosa TTSMaker'ning matnni tabiiy nutqqa aylantirish va uni tinglash uchun qulay vosita ekaniga asoslanadi.

TTSMaker'dan foydalanish jarayonida fanlararo integratsiya imkoniyatlari ham keng. Ona tili darslarida u to'g'ri talaffuz, gap ohangi, ifodali o'qish va bog'lanishli nutqni rivojlantirishga xizmat qilsa, o'qish savodxonligi mashg'ulotlarida matn mazmunini anglash, voqealar ketma-ketligini tiklash va qahramonlar nutqini tahlil qilishda qo'llanishi mumkin.

QR-kodli interaktiv topshiriqlar — bu darslikdagi muayyan matn, hikoya, she'r, dialog yoki axborotli parcha bilan bog'langan raqamli faoliyat shakllari bo'lib, ular mobil qurilma yoki planshet yordamida tezkor ochiladi va o'quvchini tinglash, gapirish, fikrlash, tanlash, javob berish, qayta bayon qilish kabi nutqiy faoliyatga jalb etadi. Bunda QR-kod oddiy texnik vosita emas, balki matn bilan ishlashni yangi bosqichga olib chiquvchi metodik ko'priq vazifasini bajaradi. Ya'ni o'quvchi darslikdagi matnni o'qibgina qolmay, balki kod orqali unga bog'langan audio, video, interaktiv savol, rasmlar topshiriq, dialogik mashq yoki ijodiy vazifani bajaradi. Natijada matnning mazmuni chuqurroq o'zlashtiriladi va nutqiy faollik kuchayadi.

QR-kodli topshiriqlarning nutq madaniyatini shakllantirishdagi ahamiyati, avvalo, ularning tinglash, tushunish, so'zlash va bayon qilish jarayonlarini bir tizimga birlashtira olishidadir. Masalan, darslikdagi matnga biriktirilgan QR-kod orqali o'quvchi avvalo audio shakldagi matnni tinglaydi. So'ng mazmun yuzasidan interaktiv savollarga javob beradi, qahramonlarga tavsif beradi, voqealar ketma-ketligini tiklaydi yoki matn asosida o'z fikrini og'zaki bayon qiladi. Bu esa nutq madaniyatining tarkibiy qismlari bo'lgan aniq talaffuz, izchil fikr ifodalash, mazmunli javob berish, nutqiy odob va mantiqiy ketma-ketlikni saqlash ko'nikmalarining rivojlanishiga xizmat qiladi.

U.Abduroshodova "Innovatsion metodlar va innovatsion texnologiyalarni kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishning muhim omili deb baholaydi. Muallif zamonaviy metodlar o'quvchi motivatsiyasini oshirishi, mustaqil fikrlashni kuchaytirishi, hamkorlikda ishlashni yo'lga qo'yishi va ijodiy tafakkurni rivojlantirishini ta'kidlaydi". Kuchli o'quvchilar uchun ijodiy va tahliliy topshiriqlar, qiyinlanayotgan o'quvchilar uchun esa sodda, yo'naltiruvchi, tayanchli mashqlar taklif

etilad. Bunday imkoniyat o'qituvchiga nutq madaniyatini rivojlantirishni bir xil standart asosida emas, balki o'quvchilarning individual ehtiyojlariga mos ravishda tashkil etish imkonini beradi.

Xulosa qilib aytganda, nutq madaniyatini rivojlantirishga yo'naltirilgan innovatsion texnologiyalar va raqamli vositalardan foydalanish metodikasi alohida tahlil qilinib, ularning o'quvchilarning nutqiy faolligini oshirish, qiziqishini kuchaytirish va real muloqotga tayyorlashdagi o'rnini ochib beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Xalilova R.R. "Ona tili o'qitish metodikasi" O'quv qo'llanma, BuxDU-2022.
2. Xamidov A. "O'qituvchi nutqi madaniyati" ma'ruza matnlari. 2013.
3. Qosimova N.A. Ona tili ta'limi jarayonida o'quvchilar nutqini so'z ma'nodoshlari bilan boyitish. ped. f. n. dissertatsiya, -T.: 1998. 156 b.
4. Quدراتov, T. Nutq madaniyati asoslari. – Toshkent.
5. Nurullaeva Sh.U. Boshlang'ich sinf ona tili darslarida o'quvchilarni mustaqil fikrlashga o'rgatish metodikasi. ped. f. n. dissertatsiya, Qarshi: 2008
6. Muhammadiyeva X.K., Ergasheva G. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutq madaniyatini shakllantirish metodikasi // CARJiS. 2021

UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA MALAKALI MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHNING MUAMMO VA YECHIMLARI: 5E MODEL MOHIYATI, XORIJIY TAJRIBALAR

Umarov Husniddin

GDPI Boshlang'ich ta'lim metodikasi kafedrası katta o'qituvchisi

Xudoyqulova Munira Bo'riboy qizi

GDPI Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabasi

e-mail:xudoyqulovamunira@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada uzluksiz ta'lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning dolzarb muammolari, ularning zamonaviy yechimlari hamda innovatsion pedagogik yondashuvlar tahlil qilinadi. Xususan, ta'lim jarayonida kompetensiyaviy yondashuvni shakllantirish, amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish va ta'lim sifatini oshirishda 5E modelining (Engage, Explore, Explain, Elaborate, Evaluate) o'rni va ahamiyati yoritilgan. Maqolada mazkur modelning mohiyati, bosqichlari hamda uni uzluksiz ta'lim tizimiga integratsiya qilish imkoniyatlari ilmiy-nazariy jihatdan asoslab berilgan. Shuningdek, AQSH, Finlyandiya, Janubiy Koreya va Singapur kabi rivojlangan davlatlarning ilg'or tajribalari tahlil qilinib, ularni milliy ta'lim tizimiga moslashtirish masalalari ko'rib chiqilgan. Tadqiqot natijasida uzluksiz ta'lim tizimida raqobatbardosh, kreativ va zamonaviy bilimlarga ega mutaxassislarni tayyorlashda 5E modelining samarali pedagogik mexanizm ekanligi asoslab beriladi.

Kalit so'zlar: uzluksiz kasbiy ta'lim, zamonaviy kompetensiyalar, ta'lim transformatsiyasi, 5E yondashuvi, innovatsion o'qitish metodlari, kasbiy tayyorgarlik, xalqaro tajriba, ta'lim integratsiyasi, amaliy ko'nikmalar, refleksiv ta'lim, ta'lim jarayonini modernizatsiya qilish, pedagogik innovatsiyalar, raqamli ta'lim muhiti, kreativ kompetentlik, interaktiv ta'lim texnologiyalari.

	SALOHİYATINING AHAMIYATI	
7	Qurbonova Oysha Beknazarovna. TA'LIM TIZIMIDA ONA TILI TA'LIMI MAZMUNINI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY YONDASHUVLARNING AHAMIYATI	26
8	Samatova Dilrabo Yusufvna . 5E MODEL ASOSIDA PSIXOLOGIK BARQARORLIKNI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK IMKONIYATLARI	31
9	Norqulov Shavkat Turg'unbayevich DARS SIFATINI OSHIRISHDA ZAMONAVIY INNOVATSION YONDASHUVLAR	35
10	Ya.A.Nurumbekova BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINI KOUCHING YONDASHUVLARI ASOSIDA KASBIY FAOLIYATGA TAYYORLASH GULISTON DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI PEDAGOGIKA VA PSIXOLOGI KAFEDRASI MUDIRI PROFESSOR	38
11	Umarov Xusniddin Egamboyevich. Norboyeva Farangiz Alisher qizi. NUTQ MADANIYATINI RIVOJLANTIRISHGA YO'NALTIRILGAN INNOVATSION METODLAR, PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR VA RAQAMLI VOSITALARDAN FOYDALANISH METODIKASI	42
12	Umarov Husniddin. Xudoyqulova Munira Bo'riboy qizi. UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA MALAKALI MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHNING MUAMMO VA YECHIMLARI: 5E MODEL MOHIYATI, XORIJIY TAJRIBALAR	46
13	Назарова Озода Ташназаровна ОРГАНИЗАЦИЯ РАБОТЫ ПО ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ОРИЕНТАЦИИ ШКОЛЬНИКОВ В СООТВЕТСТВИИ С СОВРЕМЕННЫМИ ТРЕБОВАНИЯМИ	53
14	Kurbanova Gullola Baxramovna. IQTIDORLI TALABALARINI ILMIY TADQIQOTCHILIK KOMPETENTLIGINI INNOVATSION YONDASHUV ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	56
15	Islamova Durdonaxon Rustamxon qizi. BO'LAJAK PEDAGOGLARNI TAYYORLASHDA JADIDLAR MEROSI VA 5E MODEL INTEGRATSIYASI	59
16	Niyozov Muhammad Baxronovich. SUN'IY INTELLEKT VOSITALARI ASOSIDA TALABALARNING RAQAMLI KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH	63
17	Xoliqova Matluba Mardon qizi. BO'LAJAK PEDAGOGLARNING KASBIY KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHDA KOMMUNIKATIV METODLARNING ROLI	67
18	Boboyeva Azizaxon Karim qizi (magistr). ZAMONAVIY SHAROITDA GUVERNIYORLIKNI RIVOJLANTIRISH	71
19	Boymanov Hoshim Isroilovich UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA O'QUVCHILARNING MUSTAQIL TA'LIM FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA 5E MODEL VA KOGNITIV STRATEGIYALARNING INTEGRATSIYASI	75
20	Sariboyev Nurali Abdunazarovich. TALABALARNING INNOVATSION-IJODIY KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH	79
21	Abduraxmanov Obidjon Xabibullayevich BOSHQARUVDA MAHALLIY VA XORIJIY TADQIQOTLARDA MOTIVATSIYA MUAMMOSI	82
22	Xudayqulova Zarifa Ummatqulovna	86

**“UZLUKSIZ TA’LIM TIZIMIDA MALAKALI
MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHNING MUAMMO VA
YECHIMLARI: 5 E MODEL MOHIYATI, XORIJIY
TAJRIBALAR” MAVZUSIDA RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
ANJUMAN MATERIALLARI**

2026-YIL 22-23-MAY

Bosishga ruxsat etildi. 04.06.2026 y.
Qog`oz bichimi 60x84 1/16.
Times New Roman garniturasida terildi.
Ofset uslubida oq qog`ozda chop etildi.
Nashriyot hisob tabog`i 54. 5, Adadi 100. Buyurtma № 71
Bahosi kelishuv asosida

“BROK CLASS SERVIS” MChJ bosmaxonasida chop etildi.
Manzil: Toshkent shahar Zargarlik ko'chasi, Segizbayeva 10a.